

Závěry z diskuse s odbornou veřejností

1. Stávající stav problematiky EOC

V rámci diskuse byly reflektovány dopady dlouhodobé neintegrace elektronického odbavení cestujících (EOC) s okolím resp. okolními systémy. Zájem cestujících o veřejnou dopravu, a tím také poptávku po veřejné dopravě, přímo ovlivňuje technická vyspělost EOC v rámci daného regionu.

Konkurenceschopnost jednotlivých dopravců je přímo úměrná technické úrovni implementovaného EOC. Ta sice zvyšuje interní náklady dopravce, na druhou stranu však také zvyšuje konkurenceschopnost v oblasti služeb dopravců pro objednatele. Systém EOC provozovaný společností ČD, a.s. je např. zatížen vysokými náklady na vybavení koncových zařízení – přenosných osobních pokladen – tzv. POP. v současnosti tento celostátní dopravce implementuje zcela nový systém založený na konceptu MAP (nová, dynamická struktura bezkontaktní čipové karty a nová filosofie v pojetí SAM), který by měl vyřešit nemožnost rozšiřování stávajícího systému o další interoperabilní funkce vůči regionálním IDS nebo jiným dopravcům.

V současnosti si objednatelé stěžují zejména na absentující interoperabilitu odbavovacích zařízení při přejezdu vozidel do sousedního IDS. Dalším problémem je ztížená možnost integrace komerčních linek do IDS (doprovce zpravidla není vybaven interoperabilní technikou). Výše uvedené problémy jsou dnes v jednotlivých IDS řešeny v několika projektech, které jsou však zatíženy rizikem zvýšených nákladů, vyplývajících z nekonceptnosti těchto kroků.

2. Očekávané přínosy standardizace

Odborná veřejnost očekává základní přínosy standardizace EOC ve vztahu k IDS nebo systémech dopravců:

- a) ve vyšší kvalitě nabízených služeb pro cestující,
- b) v rychlejším a snazším rozvoji těchto systémů (rychlejší rozšiřování interoperabilních IDS),
- c) v úspoře implementačních nákladů.

Ad a)

Dojde ke zvýšení atraktivity veřejné dopravy pro cestující zavedením interoperability jízdních dokladů.

Ad b)

Dojde ke zjednodušení návrhu řešení, poptávání a zavádění systémů EOC do provozu.

Ad c)

Bylo konstatováno, že v rámci celé ČR resp. všech objednatelů veřejné dopravy v ČR byly v posledních letech vynakládány desítky mil. Kč ročně do projektů EOC realizovaných dle individuálních požadavků objednatelů veřejné dopravy a na projekty řešící interoperabilitu mezi jednotlivými regionálními IDS.

Provedením standardizace lze předpokládat:

- snížení cen u jednotlivých běžných sériových komponent vyráběných podle dlouhodobě platných standardů, které objednatelům veřejné dopravy přinesou úspory řádově v jednotkách mil. Kč ročně,
- snížení cen u nakupovaných služeb, zejména v případě budoucích služeb vlastního centrálního systému.

Pro dopravce ČD je dále atraktivní řešit interoperabilitu EOC s dalšími zahraničními systémy (vyjma existující interoperability se Slovenským národním železničním dopravcem, kde je již vyřešena vzájemná akceptace zaměstnaneckých karet ŽSSK a ČD). Dále ČD se zahraničními partnery řeší interoperabilitu EOC na bázi jízdních dokladů vybavených aztéckým kódem, který je rovněž umístěn na mezinárodních jízdenkách prodávaných e-shopem ČD (interoperabilita s DB a ÖBB).

3. Téma certifikační laboratoře

- Odborná veřejnost vnímá základní funkčnost certifikační laboratoře definovanou v projektu jako nutnou podmínku příchodu nových komponent OIS (nových výrobků) na trh.
- Mimo certifikaci nových výrobků byl projeven zájem také o testování pro jednotlivé IDS nebo jednotlivé dopravce (testování nových implementovaných komponent vůči stávajícímu systému a/nebo vzájemné testování interoperability jednotlivých nasazovaných systémů).
- Dále byl projeven zájem o spolupráci při odstraňování problémů (např. hledání nahodilých poruch) stávajícího systému EOC, testování nových verzí FW a SW před jejich nasazením do ostrého provozu, příp. testování speciálních zařízení pro jednotlivé projekty.
- Odborná veřejnost od certifikační laboratoře očekává také poradenství v oblasti návrhu systémů OIS pro jednotlivé regionální IDS a dopravce.
- Zájem o budoucí spolupráci s laboratoří projevili dopravce ČD, který je připraven pomoci s vybavením laboratoře svým odbavovacím zařízením pro možnost testování interoperability vůči systémům ČD.

V Praze dne 14. 11. 2013

Vypracoval: Ing. Jiří Matějec, Ing. Milan Sliacky, Ing. Jindřich Borka, ČVUT v Praze

Příloha: Prezenční listina